

enako mogočnih instintkov kreposti, katerih najdete tudi v njih; učite i nje, da sta pogum in resnica opori njihovega bitja: — ali mislite, da ne bodo odgovarjale tem zahtevam, ker so same po sebi že sedaj resnicoljubne in pogumne, da si je ves sestav družbe, kolikor se tiče njih uvajanja v življenje, gnjila plašljivost in goljufija? Plašljivost je, da se ne upate, da bi jih pustili živeti in ljubiti drugače, nego želijo vaši sosedi: goljufija je, da našim dekletom iz razlogov, ki služijo našemu lastnemu napuhu, domikate pred oči veš blešč najzaničljivejše svetne gizdavosti, in to v dobi, ko je vsa sreča njihove prihodnosti odvisna od tega, da se jih ne zaslepi«.

Tako je pisal Ruskin pred 36 leti, in da-si njegove besede še dandannes le preveč odgovarjajo resnici, vendar ni dvoma, da se od tega časa na Angležkem vzgojo deklet posmatra z mnogo rešnejšega stališča, da se je tam naziranje žen poglobilo in njih obzorje neizmerno razširilo. Koncem spisa *Queen's Gardens* uporablja Ruskin še vso svojo premagujočo zgovornost ter zaklinja žene, da bi uprav kraljevsko oblast, ki jo imajo nad dušami svojih soprogov in sinov, v bodoče obračale v dobro; da bi svojih interesov ne omejevale več na lastni dom, da bi se ne zapirale več plašljivo pred svetom in življenjem, marveč stremile za tem, da postanejo v e d n e, da bi potem mogle p o m a g a t i; in on jim prorokuje, da ne bodo nadalje zanemarjale svojih svetih dolžnosti napram siromakom in zapuščenim, napram tisočem nesrečnih otrok, ki potrebujejo njihovega zaščitja, njihove vodeče ljubezni, ako se trdno odločijo, da odstranijo umetni jez, katerega je napravila okolo njih navada in konvenjenca ter da gledajo revščino in pomanjkanje z lastnimi očmi.

Na tak način je skušal, da bi zagotovil ženam svoje domovine položaj, katerega jim je priznal, in da bi njihovemu stremljenju pokazal cilj in smer. Med mladeniči

in dekleti, ki so pred 20—30 leti v Londonu in Oxfordu skupaj pobožno poslušali njegova predavanja, v katerih je s premagujočo prepričevalnostjo oznanjal svojo religijo dejstev in govoril o tisti pravi, pristni službi božji, ki obstoja v milosrčni službi človeštvu, jih je bilo dokaj, ki so se kot delavni možje in žene združili v blagonosno delovanje, ki so v medsebojnem podpiranju in skupnosti nesebičnih interesov spoznali svojo medsebojno vrednost, skratka — ki so uresničili življenski ideal oboževanega učitelja. Kakor v socialnem, tako je bil Ruskin tudi v ženskem vprašanju apostol napredka in miru: in povsod, kjerkoli se danes duh in roke omikanih žen gibljejo v službi javnega dobrotvorstva, kjerkoli se je intinkt materinske ljubezni v blagor občestva mogočno razširil čez ozko okvirje družine, povsod se izpolnjuje njegovo proštvo, zmanjšujejo se pregrehe in beda in poka zora lepše človečnosti.

PESEM. DEMETER. CELJE.

Prejasna ko zora nebesna
devojka je ljubljena vstala,
ko da se je v rosi skopala,
posula jo z rožami vesna:

Ko solnčni bi žarki blesteli,
zlatijo mi lasci se njeni,
in ko bi plameni ognjeni
v nedolžnih očeh zažareli.

Nje lici — dva cveta zardela,
in dušica njena je čista,
ko lilija je belolista,
na tihi poljani vzcvetela.

MARIJA DMITRIJEVNA BALAŠEVA. BOŽ. TVORCOV. KALUGA.

Komaj smo zasuli hladno mogilo nad najstaršo pisateljico svoje dobe — A. N. Bahmatjevo, zakrila je na veke svoje oči druga nadarjena ruska ženska — Mária Dmitrijevna Balaševa.